

Spis treści

Wprowadzenie	11
Jak powstała ta książka?.....	11
Zawartość książki.....	12
Podziękowania.....	12
Część A. Pojęcia	13
Rozdział 1. Zmienna natura systemów	15
Początki	15
Programowanie strukturalne i komputery klasy mainframe	16
Pojawienie się komputera PC.....	16
Nowy porządek.....	17
Wpływ Internetu.....	17
Graficzne interfejsy użytkownika	18
Aplikacje Windows	23
Przeglądarki: interfejs przyszłości.....	25
Koncepcja architektury klient – serwer	27
W jaki sposób PowerBuilder implementuje architekturę klient – serwer	32
PowerBuilder i sieć WWW	35
Programowanie obiektowe	36
W jaki sposób programowanie obiektowe realizowane jest w PowerBuilderze	38
Programowanie sterowane zdarzeniami	44
Kontrola przebiegu w środowisku sterowanym zdarzeniami.....	45
Podsumowanie rozdziału	46
Rozdział 2. Środowisko PowerBuildera	49
Edytory	50
Aplikacje, obiekty aplikacji i biblioteki	51
Okna	54
Obiekty dialogowe.....	60
Bazy danych i tabele.....	61
Obiekty DataWindow	64
Skrypty	66
System pomocy PowerBuildera	67
Podsumowanie rozdziału	69
Część B. Kurs PowerBuildera	71
Rozdział 3. Twoja pierwsza aplikacja w PowerBuilderze	73
Rozpoczęcie pracy w PowerBuilderze	75

Użycie menu podręcznych i list właściwości dla obiektów i pasków narzędzi	78
Ćwiczenie 1. Utworzenie bazy danych.....	80
Database Painter	82
Utworzenie nowej bazy danych	83
Utworzenie tabeli w nowej bazie danych.....	84
Powiązanie tabel ze sobą.....	92
Wpisanie przykładowych danych do tabel.....	98
W jaki sposób system DBMS obsługuje błędy	98
Podsumowanie ćwiczenia.....	100
Ćwiczenie 2. Utworzenie obiektu aplikacji	100
Zmiana właściwości aplikacji	103
Przypisanie ikony do aplikacji	104
Podsumowanie ćwiczenia.....	105
Ćwiczenie 3. Utworzenie okna.....	105
Utworzenie okna.....	105
Ustawienie właściwości obiektu przycisku polecenia.....	109
Dodanie skryptu do obiektu aplikacji.....	112
Pisanie skryptów.....	113
Podsumowanie ćwiczenia.....	113
Ćwiczenie 4. Utworzenie DataWindow	114
Podsumowanie ćwiczenia.....	122
Ćwiczenie 5. Dodanie DataWindow.....	122
Podsumowanie ćwiczenia.....	131
Rozdział 4. Udoskonalenie aplikacji	133
Ćwiczenie 6. Utworzenie jeszcze jednego DataWindow	133
Utworzenie argumentu wyszukiwania danych.....	136
Podsumowanie ćwiczenia.....	141
Ćwiczenie 7. Dodanie drugiego DataWindow do okna aplikacji	142
Uzyskanie pewnej odporności na błędy	147
Podsumowanie ćwiczenia.....	148
Ćwiczenie 8. Dodanie lub usunięcie możliwości aktualizacji danych w obiektach DataWindow	148
Utworzenie przycisków Cancel i Update	150
Przetestowanie aplikacji	158
Podsumowanie ćwiczenia.....	159
Ćwiczenie 9. Utworzenie ramki MDI.....	160
Utworzenie menu	162
Dodanie jeszcze jednej opcji menu	165
Dodanie standardowej pozycji Window na pasku menu.....	165
Otwarcie ramki MDI w aplikacji.....	167
Podsumowanie ćwiczenia.....	171
Ćwiczenie 10. Pisanie raportów.....	171
Podsumowanie ćwiczenia.....	185
Podsumowanie rozdziału.....	189

Rozdział 5. Udoskonalenie projektu interfejsu graficznego	191
Nietóre standardy przyjęte w ramach kursu	192
Ćwiczenie 11. Zastosowanie zasad projektowania dobrego interfejsu graficznego.....	193
Stosowanie profesjonalnego schematu kolorów	194
Właściwe wyrównanie obiektów na ekranie	195
Użycie obramowań obiektów w DataWindow.....	198
Zastosowanie większej liczby informacji wizualnych o czynnościach wykonywanych przez aplikację.....	200
Wyróżnianie wybranych wierszy w obiektach DataWindow	204
Użycie „wyszarzonych” i ukrytych obiektów w celu uniknięcia nielogicznych działań użytkownika	206
Ostrzeganie o nie zapisanych zmianach.....	210
Podsumowanie ćwiczenia.....	214
Ćwiczenie 12. Uzyskanie większej niezawodności aplikacji.....	214
Użycie rozszerzonych atrybutów	216
Zdefiniowanie rozszerzonych atrybutów za pomocą edytora Database Painter.....	219
Użycie reguł poprawności, masek i stylów edycji w obiektach DataWindow	226
Nietóre przydatne maski edycji i reguły poprawności	231
Podsumowanie ćwiczenia.....	236
Ćwiczenie 13. Sprawdzanie poprawności w skryptach	236
Podsumowanie ćwiczenia.....	251
Ćwiczenie 14. Budowanie systemów „kuloodpornych”	252
Ćwiczenie 15. Utworzenie pliku wykonywalnego .exe	256
Czego jeszcze wymaga nasza aplikacja	262
Podsumowanie ćwiczenia.....	262
Podsumowanie rozdziału	263
Co dalej?.....	263
Część C. Programowanie w języku PowerScript.....	265
Rozdział 6. Podstawy języka PowerScript	267
Elementy składowe skryptów w języku PowerScript	267
Komentarze	267
Kontynuacja instrukcji	268
Zasady dobrego stylu programowania	269
Notacja kropkowa.....	269
Konwencje nazewnictwa w PowerBuilderze.....	271
Identyfikatory	273
Słowa zarezerwowane	273
Typy danych	274
Standardowe typy danych	274
Wyliczeniowe typy danych	275
Deklarowanie zmiennych.....	276
Wyrażenia.....	277
Operatory.....	278
Tablice	279

Zakres i prywatność zmiennych	281
Zmienne lokalne	282
Zmienne globalne	282
Zmienne instancji	283
Zmienne współdzielone	284
Elementy składowe języka PowerScript	285
Instrukcje przypisania	286
Instrukcje iteracyjne	287
Instrukcje warunkowe	289
Inne instrukcje	291
Funkcje PowerBuildera	291
Funkcje zdefiniowane przez użytkownika	294
Funkcje globalne	295
Funkcje na poziomie obiektu	298
Podsumowanie rozdziału	299
Rozdział 7. Użycie edytora PowerScript Painter	301
Listy rozwijane w edytorze PowerScript Painter	303
Konfigurowanie edytora PowerScript Painter	305
Wydrukowanie skryptu	306
Użycie funkcji Paste Statement	306
Użycie funkcji Paste SQL	307
Korzystanie z przeglądarki obiektów	308
Podsumowanie rozdziału	310
Rozdział 8. Korzystanie z debugera	311
Użycie debugera	312
Wstawianie punktów przerwania do skryptu	315
Uruchomienie debugera	317
Interfejs debugera	318
Sprawdzanie zmiennych i właściwości obiektów w PowerBuilderze	319
Krokowe wykonywanie skryptu	320
Modyfikacja wartości w aplikacji w trakcie jej działania	321
Debugowanie na bieżąco	323
Podsumowanie rozdziału	323
Część D. Graficzny interfejs użytkownika	325
Rozdział 9. Elementy GUI	327
Okna	328
Typy okien	328
Obiekty dialogowe w oknach	334
Obiekty dialogowe akcji	337
Obiekty dialogowe opcji	338
Obiekty dialogowe rysunkowe	340
Obiekty dialogowe wyboru	341
Obiekty dialogowe wprowadzania i wyświetlania danych	347

Menu	350
Projekt menu.....	350
Standardowe menu w Windows	352
Podsumowanie rozdziału	355
Rozdział 10. Style i standardy GUI	357
Zasady projektowania GUI	359
Zasada 1. Wykorzystaj pełne możliwości interfejsu graficznego	359
Zasada 2. Stosuj metafory w projekcie interfejsu	360
Zasada 3. Ogranicz niepotrzebną interakcję z systemem.....	361
Zasada 4. Zapewnij wiele sposobów obsługi interfejsu	362
Zasada 5. Użytkownik powinien mieć kontrolę nad interfejsem	363
Zasada 6. Wspomagaj użytkownika przez cały czas.....	363
Zasada 7. Spraw, by użytkownik mógł zaufać interfejsowi.....	364
Zasada 8. Ograniczaj możliwości wyboru	365
Zasada 9. Zapewnij natychmiastowe sprzężenie zwrotne.....	365
Zasada 10. Stosuj standardy przemysłowe	366
Zastosowanie reguł w interfejsie	367
Zarządzenie wieloma oknami.....	367
Standardy dotyczące wyglądu i sposobu obsługi interfejsu	369
Dobór kolorów	370
Wybór czcionek.....	372
Praca z myszą	373
Okna dialogowe.....	375
Interfejsy graficzne i sieć WWW	380
Podsumowanie rozdziału	382
Rozdział 11. Ulepszenia interfejsu	383
Tworzenie tekstu MicroHelp	383
Użycie kolorów	385
Standardowe kolory w Windows	386
Tworzenie menu podręcznych	387
Zmiana wskaźnika myszy	391
Tworzenie pasków narzędzi w stylu PowerBuildera	392
Wyróżnianie wierszy w DataWindow	394
Funkcja SelectRow()	394
Funkcja GetSelectedRow().....	394
Funkcja IsSelected()	395
Sortowanie, filtrowanie i przybliżone wyszukiwanie danych	398
Sortowanie w DataWindow.....	399
Dodanie filtru do DataWindow	400
Dodanie wyszukiwania przybliżonego do DataWindow	401
Wypełnianie list danymi z tabeli	404
Przeciąganie i upuszczanie	410
Przeciąganie wierszy pomiędzy obiektami DataWindow	410
Przeciąganie i upuszczanie z użyciem animowanych ikon	413
Tworzenie etykietek ToolTip	416

Więcej na temat obiektów DataWindow	420
Modyfikacja DataWindow	420
Podsumowanie rozdziału	434
Rozdział 12. Dodanie nowych funkcji do aplikacji.....	435
Stosowanie wykresów.....	435
Niektóre przydatne właściwości wykresu	436
Tworzenie wykresów w oparciu o obiekty DataWindow	436
Tworzenie wykresów za pomocą skryptów	440
Zapamiętywanie informacji między sesjami.....	441
Funkcja SetPropertyString	442
Funkcja ProfileString	442
Uruchamianie innej aplikacji z poziomu PowerBuildera	444
Eksportowanie i importowanie danych	445
Eksportowanie danych	445
Importowanie danych	447
Łączenie z inną aplikacją.....	450
OLE 2.0	450
Użycie schowka do wycinania, kopiowania i wklejania.....	459
Budowanie systemów dla Internetu	461
Co dalej?	473
Podsumowanie rozdziału	473
Część E. Praca z bazami danych.....	475
Rozdział 13. Projektowanie i obsługa baz danych	477
Podłączenie do bazy danych.....	479
Definiowanie nowego źródła danych	488
Wykorzystanie możliwości projektowania udostępnionych przez system zarządzania bazą danych	488
Korzystanie z kluczy głównych i obcych w PowerBuilderze	490
Korzystanie z indeksów pomocniczych w tabelach PoweBuildera	490
Zmiana definicji tabeli po jej utworzeniu.....	492
Zaawansowana administracja bazą danych za pomocą języka SQL	498
Podsumowanie rozdziału	501
Rozdział 14. Programowanie baz danych	503
Ponownie o obiektach DataWindow	503
Drukowanie za pomocą obiektów DataWindow	503
Jak PowerBuilder współpracuje z bazami danych.....	504
Wiele baz danych jednocześnie.....	506
Transakcja bazy danych	507
Obsługa błędów bazy danych.....	508
Podsumowanie rozdziału	509
Rozdział 15. SQL	511
Structured Query Language	512
Ogólna składnia języka SQL.....	512

Funkcje w wyrażeniach SQL	513
Wyrażenia warunkowe	514
Wydobywanie danych z tabel – polecenie SELECT.....	515
Dodawanie rekordów do tabeli – INSERT.....	516
Usuwanie rekordów z tabeli – DELETE.....	517
Modyfikowanie rekordów tabeli – UPDATE	517
Polecenia administratora bazy danych.....	517
Usuwanie tabel – DROP.....	517
Zmiana tabel – ALTER TABLE	518
Tworzenie tabel – CREATE TABLE.....	518
Tworzenie indeksów pomocniczych – CREATE INDEX	519
Podsumowanie rozdziału	519
Część F. Strategie tworzenia oprogramowania w środowisku PowerBuilder	521
Rozdział 16. Cykl tworzenia oprogramowania w środowisku PowerBuilder	523
Cykl tworzenia oprogramowania	524
Podsumowanie rozdziału	531
Rozdział 17. Utrzymanie bibliotek	533
Library Painter	534
Ikony narzędzia Library Painter	536
Środowiska o wielu osobach współtworzących oprogramowanie	536
Library Painter – inne właściwości	540
Podsumowanie rozdziału	541
Rozdział 18. Przygotowanie aplikacji do dystrybucji.....	543
Biblioteki dynamiczne PowerBuildera (PBD)	545
Pliki zasobów PowerBuildera (PBR)	546
Tworzenie pliku wykonywalnego	549
Dystrybucja aplikacji.....	551
Podsumowanie rozdziału	552
Rozdział 19. Wprowadzenie dziedziczenia	553
Tworzenie własnej hierarchii klas okien	556
Dziedziczenie menu	560
Dziedziczenie a skrypty.....	560
Ograniczenia dziedziczenia.....	563
Podsumowanie rozdziału	564
Rozdział 20. Zaawansowane techniki PowerBuildera	565
Korzystanie ze szkieletów aplikacji	565
Biblioteka PowerBuilder Foundation Class	567
Implementacja rozproszonej aplikacji PowerBuildera	568
Inne programy pomocnicze dostarczone z PowerBuilderem	569
Dodatek A. Projektowanie baz danych	575
Modelowanie danych	576
Diagramy związków encji	578

Encje.....	580
Relacje.....	582
Rozumienie znaczenia relacji jeden-do-wielu.....	588
Proces modelowania danych.....	589
Normalizacja danych	594
Relacyjny model danych	595
Proces normalizacji	596
Pierwsza postać normalna (1NF)	597
Druga postać normalna (2NF).....	598
Trzecia postać normalna (3NF).....	599
Podsumowanie rozdziału	601
Skorowidz	603